

Civil Európa

az Európa Ház elektronikus hírlevele civilekről és az Európai Unióról

2011. április 18. - 10. évfolyam 8. szám

A. Hírek

B. EU2011 magyar civil esemény

C. Program

D. Képzés

E. Pályázat

F. Olvasóink kérték

G. A hírlevélről

*****

Jelentse be programját!

Civil események a magyar EU-elnökség alatt

<http://www.eucivil2011.hu>

*****

A. Hírek

PROVINCIALIZMUS HELYETT

A civil szervezetek globális kihívásai

A hazai rögválóságon civil tevékenységek szárba szökkenésén tevékenykedők számára nem újkeletű lehetőség az összefogás. A nemzetközi civil közélet elismert szereplőjének számító CIVICUS civil világszövetség főtitkára ugyanezt ajánlja, globális szinten. Ingrid Srinath 2011. április 12-én találkozott hazai civil szervezetek képviselőivel Budapesten az Európa Ház és a CIVICUS Európa Alapítvány szervezésében.

Világválság és civilek

A davosi világgazdasági fórum idején januári ülésére készített kockázati jelentés megállapítása szerint "a világ nincs abban a helyzetben hogy új sokkhatások érijék". Ehhez képest az év első hónapjaiban több katasztrófa (földrengés Új-Zélandon, földrengés, cunami és nukleáris katasztrófa Japánban) és politikai válságok sokasága (forradalmak Észak-Afrikában és a Közel-Keleten, belpolitikai válság az Egyesült Államokban) jellemezte a világot, és az évből még kilenc hónap hátra van.

A globális folyamatokra azonban legnagyobb hatással mégis csak a 2008-ban kirobbant gazdasági világválság volt, aminek kedvezőtlen

hatásai a civil szférát is világszerte érintették. Két szempontból is. A civil társadalom bevételei nagymértékben csökkentek világszerte, attól függetlenül, hogy azok állami forrásokból vagy magánadományokból származtak. Srinath elmondása szerint a bevételekiesés különösen az érdekérvényesítéssel, a civil társadalom fejlesztésével, emberi jogokkal foglalkozó szervezeteket érintette súlyosan, az oktatás, szociális és egészségügy területén dolgozó civil szervezetekhez képest. Másrésztől megnövekedett az igény a társadalom elesett, támogatásra szoruló rétegeit jellemzően felkaroló civil szervezetek által nyújtott szolgáltatásokra, mert az állását elvesztő, szociális rászorulóknak száma jelentősen emelkedett, szintén a világválság miatt.

Téged is érint

A válságot geopolitikai változás is kísérte, amit leegyszerűsítve a "nyugati világ" szerepének csökkenésével és a "kelet világ" felé való eltolódásával járt. Ennek nyomán Kína, India, Brazília vagy Mexikó világban betöltött szerepe a saját maguk által vártnál is gyorsabb ütemben következett be. Civil társadalmi szempontból ez azért fontos fejlemény, mert a nyugati kormányok alacsonyabb mértékben hajlandóak felhántorgatni például az emberi jogok érvényesülésének kérdését az új hatalmi tényezőként fellépő országoknál, pontosan ez utóbbiak megnövekedett piaci befolyása miatt.

Emellett a demokratikus hagyománnyal rendelkező országok sem mulasztották el, hogy -a 2001. szeptember 11-i után a terrorizmus elleni harcra való hivatkozással - olyan intézkedéseket hozzanak, amelyek csorbították az állampolgárok és a civil társadalom jogait és csökkentették a kormányok ellenőrizhetőségét, mutatott rá Srinath.

Ezt a trendet erősíti meg a CIVICUS által működtetett és a nemzeti döntéshozók civil társadalmat érintő intézkedéseit figyelemmel kísérő monitoring-rendszer (Civil Society Watch) 2009-2010-es kimutatása, mely szerint e két évben a világban 90 kormányzat hozott a civil társadalom működési szabadságát korlátozó gazdasági, adóügyi, jogi intézkedéseket. Tehát nem egyedi esetekről, hanem egy globális, a civil társadalom fejlődését akadályozó trendről beszélhetünk, hangsúlyozta Srinath.

Hozzátette: az 1989/90-es kelet-európai demokratikus átalakulás nagyfokú demokratizálódási folyamatokat indított el a világ más térségeiben. Ezt a folyamatot fordította meg a szeptember 11-i terrortámadás, amit a 2008/2009-es gazdasági világválság felerősített és a mostani észak-afrikai forradalmi események teremthetik meg a lehetőségét arra,

hogy a húsz évvel ezelőtt kijelölt és a tíz évvel ezelőtt elhagyott demokratikus útra térhessen vissza a világ fejlődése.

Nemzetközivé lesz

A világválság arra is rávilágított, hogy a jelenlegi gazdasági/pénzügyi rendszer nem igazságos, nem átlátható és nem fenntartható hosszútávon. Ennek eredményeképp soha annyi országban nem élt annyi elégedetlen ember, mint most. És soha ennyien a világon nem osztották azt a nézetet, hogy az egyéni problémáik gyökere közös. Srinath szerint a civil társadalom szerepe az, hogy összekapcsolja/összehozza ezeket az egyéni érdekeket.

Ehhez a tapasztalat rendelkezésre áll: számos civil kezdeményezés öltött világméretet a szegénység elleni küzdelemtől az AIDS elleni összefogásig, és az előadó által képviselt CIVICUS is a globális szintű civil érdekérvényesítésen munkálkodik, ami mutatja, hogy - többek között a modern technológiák alkalmazásával - eredmények felmutatásával lehet kampányolni globális szinten.

Az előrelépéshez arra is szükség van, hogy az állam-piac-civil kapcsolatrendszerben kiegyensúlyozottabb helyzetbe kerüljenek a szereplők, aminek sikere az alkalmazott módszerekben is rejlik. Ennek nyitja a partneri alapon történő egyeztetéseken elért és nem egy kormány által a többi szereplőre erőltetett vagy rosszabb esetben demokratikusnak tűnő eljárások leple alatt véghezvitt elképzelés megvalósítása, így Srinath.

Miközben nemzeti szintű kihívásokkal kell megküzdenie a civil társadalomnak, ugyanakkor figyelmet kellene fordítania, hogy globális szinten is partnerekre találjon, mert a problémák gyökere globális természetű. Kérdés marad, hogy civilként túl tudunk-e lépni saját árnyékunkon, és összefogni globális szinten is.

A CIVICUS 2011. szeptember 10-12. között tartja 10. jubileumi világkonferenciáját és közgyűlését a kanadai Montréalban; ide várja az érdeklődő magyarokat is.

<http://www.eucivil.hu/article.php?pId=1947>

A cikk képei az interneten:

https://picasaweb.google.com/111352918980083886252/EmelkedoCivilHorizont?authkey=Gv1sRgCJjql__mh6TTUQ&feat=directlink

A CIVICUS honlapja:
<http://www.civicus.org>

A davosi kockázati jelentés (angol):
<http://riskreport.weforum.org/>

NYÚLIK

Az EU-bővítés esélyei a Nyugat-Balkánon

Elhúzódó folyamatra kell számítani a Nyugat-Balkáni országok EU-tagságánál. A helyzetet bonyolítja, hogy a bővítés támogatottsága alacsony és nem csak az EU-tagországokban. A Nyugat-Balkán visszatérő témája az Európa Ház EU-elnökségi programsorozatának, amelynek 2011. április 6-án rendezett állomásán Gyarmati István másfél év után ismét előadó volt.

Prioritások

Minden EU-elnökség kitűz magának prioritásokat, azonban ezek csak ritkán valósulnak meg. Ennek oka, hogy az elnökségi program tervezésekor nehéz az ismeretlen jövő eseményeivel is kalkulálni (lásd: <http://www.eucivil.hu/article.php?pId=1721>). A magyar EU-elnökségi kiemelt témákat, köztük a bővítés kérdését befolyásoló és előre nem kalkulált tényezők közé tartozik a gazdasági világválság utóhatásainak mértéke és az észak-afrikai és közel-keleti forradalmak. Így az előre kitűzött célok közül mindenek előtt az Európai Unió roma keretstratégiáját lehet majd eredményként elkönyvelni, elemezte a helyzetet Gyarmati István nagykövet, a Demokratikus Átalakulásért Intézet igazgatója az eseményen.

A bővítés azonban továbbra is az Európa Unió egyik prioritása marad. A Nyugat-Balkán esetében ez kiegészül az EU 2003. júniusban Thesszalonikiben elfogadott nyilatkozatával, amelyben visszavonhatatlanul elkötelezte magát a nyugat-balkáni bővítés mellett (ellentétben a további két hivatalos tagjelölti státusszal rendelkező országgal, Izlanddal és Törökországgal, akik nem rendelkeznek ilyen ígérvénnyel).

Béctől keletre

A jelenlegi csatlakozni kívánó országok esélyeit mindenképpen rontja Gyarmati szerint, hogy a legutóbbi két bővítési kör (2004, 2007) sikerének megítélése felemás, amit a régebbi tagok csalódásként éltek

meg. A korábbi bővítési körökben ugyanis a felvett országok jellemzően betartották amit vállaltak/ígértek a csatlakozási tárgyalások során, ami nem feltétlenül igaz az utóbbi két bővítési körre. Ez egy olyan kulturális különbségre utal, amit egyszerűen úgy lehet megfogalmazni, hogy Béctől keletre és délre haladva egyre nagyobb a szakadék a szavak és a tettek között.

Ennek következménye, hogy ma az Európai Unió sokkal jobban odafigyel a csatlakozni kívánók vállalásainak betartására. Így Horvátország esetében olyan, az ország vállalásait a megvalósítás arányában értelmező mérőszámokat is a csatlakozás előfeltételeként szab, amiket korábban nem alkalmazott. Az sem kizárt, hogy ezután a bővítési tárgyalások megkezdését csak a beváltott ígéretek függvényében lehet majd egyáltalán elkezdni.

A csatlakozási folyamat bonyolultabbá válása annak időbeni kitolódását is magával hozza, ezért a csatlakozni kívánó országokban is növekszik a fenntartás az európai dimenzió iránt, ugyanis nem látják hitelesnek a bővítési ígéretet. Kedvüket az is szegheti, hogy a legrosszabb helyzet a bővítést közvetlenül megelőző időszakban van, ugyanis ekkor már a kötelezettségeket teljesíteni kell, viszont az előcsatlakozási alapokat leszámítva komolyabb forrásokhoz még nem jutnak az Európai Uniótól.

Anyagi jelleg

Magyarország saját érdekeitől is vezérelve támogatja a nyugat-balkáni bővítést. Azonban kevés szó esik arról, hogy a bővítés pénzbe is kerül. Mivel mindegyiküknek EU és magyar átlag alatti a gazdasági teljesítménye, az új tagországok felzárkóztatására pénzeszközöket kell majd biztosítani. Erre minden bizonnyal nem lesz plusz forrás, ellenkezőleg: az Európai Unió fejlett országai, nettó befizetői hozzájárulásuk mértékét is csökkenteni kívánják. Így a jelenleg kedvezményezett országoknak, így hazánknak növekvő számú országgal kell EU-forrásokon megosztotnia a bővítés után (lásd: <http://www.eucivil.hu/article.php?pId=1677>). A bővítés azt is magával hozza, hogy relatív értelemben Magyarország egyre fejlettebbeknek számít majd, gazdasági mutatóink egyre inkább közelítik az EU-átlagot, következésképp egyre kevesebb felzárkóztatásra szánt forrásra tarthatunk igényt. A közvetlen EU-forrás valószínűsíthető szűkülése ellenére Magyarországnak érdeke a további bővülés, hangsúlyozta Gyarmati.

Belpolitika

A bővítés ügye az Európai Unió vezető államaiban, így Németországban és

Franciaországban belpolitikai kérdés. A jelenlegi helyzet és bevándorlási hullámoktól való félelem nem kedvez a további bővítésnek, a közvélemény nem bővítéspárti, bár a németek ez irányú álláspontját nem a Nyugat-Balkán, sokkal inkább Törökország határozza meg.

Ezekkel a strukturális problémákkal kell megküzdenie a bővítésnek, ami azonban nem fog leállni, de a korábbinál sokkal szövevényesebb és időben elhúzódó folyamatra kell felkészülniük a csatlakozni vágyó országoknak.

A cikk képei az interneten:

https://picasaweb.google.com/111352918980083886252/AzEuropaiUnioNyugatBalkaniBoviteserolBudapest2011Aprilis6?authkey=Gv1sRgCPycy9-7-_KYEA&feat=directlink

Kapcsolódó cikkek:

SLÁGER AZ EU

<http://www.eucivil.hu/article.php?pId=1812>

EU-BŐVÍTÉSI LEHETŐSÉGEK

<http://www.eucivil.hu/article.php?pId=1643>

NFFT CIVIL DELEGÁLTAK

A civil szervezetek küldöttei megválasztották az őket képviselő tanácstagokat a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanácsba. A választásra 2011. április 5-én került sor Budapesten.

A civil delegálti választásra 234 társadalmi szervezet regisztrált. A Tanács 32 tagjából 8 tag képviseli - négy kategóriában - a civil szférát. A környezet- és természetvédelmi szervezetek képviselőik választását maguk szervezik, legutóbb a 2011. márciusi, bajai országos találkozójukon újították meg tanácstagjaik mandátumát (delegáltjaik dr. Gyulai Iván és Zalatnay László).

A maradék hat helyet három csoportból választás útján töltötték fel a civil szervezetek.

A választás eredménye:

- Réteg- és korosztályi civil szervezetek: dr. Hegyesiné Orsós Éva, "Életet az éveknek" Országos Szövetség, dr. Tóth János, IPE Ipari, Tudományos, Innovációs és Technológiai Parkok Egyesület
- Szociális és egészségügyi civil szervezetek: dr. Jász Krisztina,

Magyar Szegénységellenes Hálózat Alapítvány, Kozma Imre, Magyar Máltai Szeretetszolgálat

- Oktatási és kulturális civil szervezetek: Köves Nóra, Magyar ENSZ Modell Diákegyesület, Molnár Zoltán, Környezet- és Természetvédelmi Oktatóközpontok Országos Szövetsége

<http://www.nfft.hu>

B. EU2011 magyar civil esemény

Folyamatosan gyűjtjük és adjuk közre a magyar EU-elnökséghez kapcsolódó civil eseményeket. A már beérkezett programokat köszönjük, azokat feltöltjük a www.eucivil2011.hu honlapra. A regisztráció folyamatos, ha sz/tervez ilyen programot, szívesen fogadjuk jelzését. Az alábbiakban már rögzített eseményekről tájékozódhat:

EURÓPAI ORSZÁGOK CIVIL POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSI FÓRUMA

A Magyar Polgári Védelmi Szövetség - összhangban a 2011. évi magyar EU Elnökséggel - 2010-ben szervező Bizottságot hozott létre az európai országok civil polgári védelmi szervezetei Együttműködési Fórumának létrehozására, valamint a nyugat-balkáni államok szervezeteivel a Regionális Partnerségi Együttműködés megvalósítására. A 2011 évi alakuló Konferencián mintegy 20 európai civil polgári védelmi szervezet vesz részt.

Időpont: 2011. április 27-29.

Helyszín: Budapest

Szervező: Magyar Polgári Védelmi Szövetség

További információ Dr. Endrődi István [nyá.pv](mailto:nyá.pv@ezredes.hu) ezredes, elnök

E-mail: iorszag@chello.hu

Internet: <http://www.mpsv.hu>

REGIONÁLIS GLOBÁLIS NEVELÉS KERESZTAL

Fórum

A program célja elősegíteni pedagógusok, oktatók, fiatalokkal dolgozók, civil kulturális és oktatási területeken dolgozók, egyetemi oktatók és hallgatók eszmecseréjét, jó gyakorlatok cseréjét a globális felelősségvállalásra nevelés területein:

- Az emberi méltóság tiszteletére és szolidaritásra nevelés
- Demokráciára nevelés

- Aktív állampolgárságra nevelés
- Emberi jogok ismeretére, tudatosítására és betartására nevelés
- Más kultúrák tiszteletére nevelés
- Környezeti fenntarthatóságra nevelés
- Nevelés a fejlődésért és fejlesztési képzés

A programon való részvétel ingyenes, útiköltség terítésre is van mód (előzetes egyeztetés alapján).

Időpont: 2011. április 28. (csütörtök)

Helyszín: Gödör Klub, Erzsébet tér, Budapest

Szervező: Artemisszió Alapítvány

További információ: Berecz Ági

E-mail: agi.berecz@artemisszio.hu

Internet: <http://www.artemisszio.hu>

C. Program

ÖNKÉNTESÉG ÉVE, CIVILEK TAVASZA

Konferencia

Milyen lehetőségeket tartogat az önkéntesség éve? Hogyan tudná ezt egy szervezet hatékonyabban kihasználni? Melyek azok a tényezők, melyek miatt valamelyik szervezet sikeres, míg a másik a megélhetéssel küszködik? Melyek azok a kapcsolódási pontok, ahol a non- és a forprofit szektor együtt tudna működni? Mik az általános trendek a civil szektorban, ma, 2011 tavaszán?

Az AIESEC Be an impact projektjének konferenciája a fentebbi kérdésekre keres válaszokat. A projekt tagjai olyan, a Corvinus Egyetemen tanuló hallgatók, akik felismerték az önkéntesség fontosságát, de azt is látják, hogy milyen problémákkal küszködnek a hazai nonprofit szervezetek. Így, 2008 januárjában azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy hozzájáruljanak a civil szektor sikerességéhez, és külföldi önkéntesek segítségével fejlődési lehetőséget biztosítsanak minden erre igényt tartó szervezetnek.

Az elmúlt 3 évben számos nonprofit szervezetnek segítettek bekapcsolódni az AIESEC Nemzetközi Önkéntes Gyakorlati Programjába és ennek meg is lett az eredménye: ez idáig már több mint 50 fiatal érkezett hazánkba a világot minden tájáról (lásd: <http://www.eucivil.hu/article.php?pld=1953>).

Ez már önmagában is elég lenne ahhoz, hogy a projekt célkitűzését már elértnek minősíthessük, viszont úgy gondoljuk, hogy ez még mindig nem elég, tudunk többet segíteni. Konferenciánkkal azt szeretnénk elérni, hogy ezen szektor érintettjei őszintén tudjanak beszélni egymással a felmerülő problémákról, sikereikről és a jövőbeli lehetőségeikről. A konferencia megszervezésével szeretnénk lehetőséget biztosítani, hogy megtaláljuk a két szektor kapcsolódási pontjait.

Konferenciánk támogatói illetve előadói között olyan szervezeteket tudhatunk, mint a CSR Hungary Kft, a Civil Licit vagy a Bátor Tábor.

Időpont: 2011. április 20. (szerda) 14:30

Helyszín: Magyar Iparszövetség, Inkubátorház (1146 Budapest, Thököly út 58-60.)

Szervező: AIESEC

További információ: Schmidt Lilla

E-mail: lilla.schmidt@aiesec.net

Internet: www.beanimpact.aiesec.hu

D. Képzés

INTERNETES PÁLYÁZATÍRÓ TANFOLYAM

Csináld magad!

Az ötlet megfogalmazásától a pályázati űrlapok kitöltéséig az Ön aktuális (pályázati vagy projekt-) ötletére alkalmazva lépésről lépésre haladunk végig együtt a pályázat kidolgozásának folyamatán!

Ajánlott haladási ütem:

- 9 héten át heti egy foglalkozás szerda esténként, amelyek felvételét a tanfolyam befejeződése után további 9 hétig megtekintheti;
- a foglalkozások között a beiratkozási kategóriától függő elektronikus kapcsolattartással.

A tanfolyam során folyamatos tanácsadást biztosítunk.

A képzés tanárai: Kovács Edit közösségfejlesztő, Gerő Péter, "az élethelyzethez igazított tanulás" felnőttképzési módszertan kifejlesztője, Halpern Péter, a Budapesti Gazdasági Főiskola projektvezetés-tanára, Huszerl József szerkesztő.

Kezdés: 2011. április 20-án.

A kurzussal a most kiírt Új Széchenyi Terv pályázatokra is felkészülhet.

<http://tanfolyam.pafi.hu>

E. Pályázat

FEJLESZTŐI EGYPERCESEK

Novellapályázat civileknek

A nonprofit szektorban tevékenykedő szervezetfejlesztőket, trénereket és nemrégiben fejlesztésben részt vett szervezeteket szólít meg a pályázat, aminek lényege, hogy közvetlen, szórakoztató, irodalmi formában írjanak magukról és munkájukról.

Az örkényi egypercesek mintájára olyan rövid, tömör, szellemes, reflexív prózai írásokat vár a szervező Helyi Mérték Alapítvány, amelyek képet adnak a szerzők civil tevékenységéről. Olyan személyes történetekre számítanak, amelyek saját élményekből építkezve mutatják meg az olvasóknak a szervezetfejlesztés mibenlétét.

Az összegyűjtött pályamunkákat kiadványban jelentetik meg, bemutatva az elmúlt 2-3 évben a nonprofit szektorban lezajlott szervezetfejlesztői folyamatok tanulságait és változás-történeteit.

Formai követelmények: 3-5000 karakter.

Pályázat beadásának határideje: 2011. május 2.

Részletes kiírás: www.helyimertek.hu

F. Olvasóink kérték

A VANYARCI VERES PÁL POLGÁRI EGYESÜLET FELHÍVÁSA

Tisztelt Szerkesztőség!

Településünkön, Vanyarcon a közelmúltban alapítottuk meg a Veres Pál Polgári Egyesületet - többek között a helyi kulturális élet felpezsdítése céljából. Vanyarc község Nógrád megyében található. Az egyesület a nehéz anyagi körülményekhez képest szeretne együttműködni kulturális tevékenységet folytató (zene, tánc, színhátság) civil

szervezetekkel.

Az érdeklődők megtisztelő jelentkezését Katymári László várja itt:
katymari@externet.hu.

G. A hírlevélről

A Civil Európa az Európa Ház elektronikus hírlevele civilekről és az Európai Unióról.

Szerkesztőség:

Civil Európa Hírlevél/Európa Ház

P: 1395 Budapest 62., Pf. 113.

T: (1) 356-8440, F: (1) 356-8499

E: info@eucivil.hu, I: <http://www.eucivil.hu>

A hírlevél megjelenését a Nemzeti Civil Alapprogram, az Európai Bizottság és az EU Munkacsoport támogatja. Ha szeretné, hogy az Ön híre is megjelenjen, kérjük írjon az info@eucivil.hu címre. A közlés jogát fenntartjuk. Híreink átvétele lehetséges a forrás megjelölésével. A forrás megjelölésének módja: www.eucivil.hu. A Civil Európa Hírlevél 10. évfolyam 8. számát 9333 előfizetőnek küldjük. Fel- és leiratkozás: info@eucivil.hu

---